

Referat fra årsmøte i Øst-Finnmarkrådet nr. 1/2024

Møtested: Hotell Scandic, Kirkenes

Tidspunkt: fra 20-21 Februar 2024.

Opprop.

Wenche Pedersen, Ordfører Vadsø, Magnus Meland, Ordfører Sør-Varanger, Rolf Laupstad, Ordfører Berlevåg, Berit R. Nilsen, Ordfører Nesseby, Ragnild Vassvik, Ordfører Gamvik. Ronald Wærnes, varaordfører Båtsfjord. Hermod Larsen, varardfører Vardø, Sigurd Rafaelsen. Ordfører Lebesby. Jan Kåre Jakola, Ops Vadsø. Nicklas K.Malin, Ops Vardø. Ståle Olsen, Ops Båtsfjord. Alf N.Hansen, Ops. Gamvik. Arild Hammeren, Ops. Berlevåg. Per Jørgen Sørbø, Ops Lebesby. Helga Pedersen, Ops Tana, Guro Brandshaug, Ops Sør-Varanger.

16 stemmeberettigede representanter møtte.

I tillegg møtte:

Runar Sjøstad, Stortingsrepresentant, Rolf Ims COAT-UiT, Lars Gaupset Prosjektleder ØFR, Trond Haukanes DL ØFR.

Tirsdag 20 Februar

ØFR-Sak 01/24 Innkalling og saksliste for årsmøte til rådet.

Ingen merknader til innkallingen og sakslisten ble godkjent.

ØFR-sak 02/24: Godkjenning av referat fra rådsmøte 15 November 2023.

Referatet ble godkjent

ØFR-sak 03/24 Årsrapport 2023 med regnskap

Godkjent

ØFR- Sak 04/24 Aktuelle prosjekter som ØFR arbeider med. Muntlig gjennomgang.

- KOM – Markedsføring av tiltakssonen

- Trainee/Prosjektleder Karen Martinsen redegjorde for status og fortalte om prosessen som nå skal lede frem til at kampanjen vil bli lansert i løpet av April.
- Klimapartner prosjektet
 - Trainee/Prosjektleder Karen Martinsen fortalte om prosjektet som vi har fått fra Finnmark Fylkeskommune. Klimapartnere er et nettverk for private og offentlige virksomheter. Deltakerne samarbeider om klimatiltak, lager klimaregnskap og forplikter seg til å bli miljøsertifiserte.

På grunn av usikkerhet knyttet til videre finansiering av prosjektet har Øst-Finnmarkrådet foreløpig ikke startet opp prosjektet. Vi regner med å få en avklaring i løpet av kort tid.
- Dialogen rundt tiltakspakkene til Øst-Finnmark
 - Daglig leder og styreleder redegjorde for de aktiviteter rådet har gjennomført i forbindelse med de forskjellige pakkene og møter vi har hatt med Nærings og Fiskeridep, samt Kommunal – og Distriktsdepartementet.
Vider informerte vi om innspillene vi hadde kommet med i brevform til Statsministeren og Næringsministeren. Noen av disse tiltakene håper vi at det vil være mulig å få en dialog om når Statsministeren kommer på besøk til oss i morgen.

ØFR – Sak 5/24 Endring av vedtekter

Forslag fra styret

Forslaget fra styret ble godkjent. Rådet går fra å ha konsensusvedtak til å kunne fatte vedtak med allminelig flertall. Ny tekst i § 8 lyder:

Samarbeidsavtalens §8. Saksbehandling

Øst-Finnmarksrådet fører protokoll hvor alle saker og vedtak føres inn. Vedtak som forplikter den enkelte kommune økonomisk utover rådets budsjett er ikke gyldig før saken er behandlet i de berørte kommuner. Vedtak i rådets organer treffes med alminnelig flertall.

ØFR – Sak 6/24 STRATEGI REVISJON 2024-2027

Forslag fra Styret

Forslaget fra styret ble godkjent med noen justeringe.

Den nye strategiplan vedlagt

ØFR – Sak 07/24

ORIENTERINGSSAKER.

A) Kvotemeldingen – Stortingsrepresentant Runar Sjøstad. Næringskomiteen

Runar Sjøstad redegjorde for kvotemeldingen og prosessen fram til endelig vedtak. Han fortalte at komiteen hadde mottatt over 140 innspill til næringskomiteen. Planen er å overtsende innstillingen fra komiteen til stortinget før Påske. Viktig å få så bredt flertall som mulig slik at man ikke får noen omkamper.

Det ble kommentert:

- **Bra innretning på meldingen. Men kunne ønske at man tok mer fra trål til kyst.**
- **Litt skuffet over at åpen gruppe ikke ble mer tilgodesett.**
- **For vagt om plikttrålerne.**
- **Forventer at det kommer noe for landindustrien senere.**

B) COAT-klimaøkologiske observasjoner på Arktisk Tundra v/Rolf Ims.

Rolf Ims redegjorde for prosjektet som nå kjøres på Svalbard og på Varangerhalvøya. På det norske fastlandet er det her hos oss de største klimatiske endringene ville finne sted. Viktig å være i forkant av utviklingen og å komme opp med eventuelle tiltak.

Prosjektet hadde nå kommet inn på statsbudsjettet. UiT har foreslått at man bygger opp en permanent forskningsbase i Vadsø, gjerne med klimaovervåkning av havet også.

Vedlagt presentasjon

Tema møte på Snøhotellet om reiseliv i Øst-Finnmark

- Kort introduksjons film om næringen
- Reiselivsnæringen i Øst-Finnmark sett fra Visit Nordkyn og Visit Kirkenes.
- Behov og forutsetninger for reiselivssatsning i Øst-Finnmark
- Hvilken rolle kan, kan eller bør, Øst-Finnmarkrådet ha knyttet til reiselivssatsning i regionen?

Visit Nordkyn ved Maria Sørbø, Visit Kirkenes ved Dag Norum og Regionalpark Varanger ved Ronald Wærnes holdt korte innlegg der man beskrev dagens situasjon og muligheter for videre utvikling av denne næringen i Øst-Finnmark.

Oppsummert:

- **Potensialet er stort for videre vekst.**
- **Trenger mer regionalt samarbeid**
- **Må arbeide for direkteruter inn til regionen fra Europa**
- **Skal Øst-Finnmarkrådet ha en aktiv rolle i arbeidet med å utvikle næringen? Det må styret og rådets medlemmer ta stilling til etter en grundig vurdering.**

Onsdag 21 Februar

Start kl 09:00

ØFR – Sak 07/24 ORIENTERINGSSAKER Forts.

- C) Møte med UiT . Orientering om satsning i Øst-Finnmark v/ rektor Dag Rune Olsen
- a. Sykepleier utdanning
 - b. COAT-klimaøkologiske observasjoner på Arktisk Tundra.
 - c. Øst-Finnmarkpakken. Tilbud som startes opp.

Rektoren redgjorde for den videre utviklingen av UiT sine tilbud til Øst-Finnmark. Behov for tett samarbeid med kommunene både for rekruttering og praksisplasser.

Vil ta et initiativ knyttet til utdanning av samfunnsplanleggere som samtidig kan få praksis i kommunene.

- D) Prosjekt SNØ. (Samfunns og Næringsutvikling i Øst-Finnmark).
Prosjektleder Lars Gaupset og Næringssjef Viggo Jørn Dahle fra
Fylkeskommunen orienterer om prosjektet.

Lars Gaupset presenterte SNØ prosjektet:

SNØ prosjektet kom i gang som et initiativ fra fylkeskommunen. Bakgrunnen var:

- **Ukrainakrigen**
- **Påfølgende sanksjoner**
- **Manglende effekt av tiltakspakkene for de bedriftene som ble rammet**
- **Opplevelsen av manglende samordning**

Vedlagt presentasjonen som Lars holdt.

- E) Møte med Statsminister Jonas Gahr Støre

Rådet sendte 16 Juni 2023 inn et brev til Statsministeren der vi bad om et møte med han for å fortelle om utviklingen i Øst-Finnmark etter at krigen mellom Russland og Ukraina brøt ut.

Statsministerens kontor tok kontakt med Øst-Finnmarkrådet i begynnelsen av Februar og ba om et møte med Øst-Finnmarkrådet. DE ba samtidig om en oppdatert versjon av brevet sendt i Juni 2023.

Vedlagt ligger brevet som ble sendt i Juni og en ny versjon som ble sendt i forkant av rådsmøte nå i Februar.

Wenche Pederesen innledet med å ønske Statsministeren velkommen

Og hun innledet med å si.....

Statsminister Jonas Gahr Støre kommenterte

Verdenssituasjonen har gjort behovet for å styrke forsvaret og beredskapen til en hovedsak for regjeringen fremmover. Anerkjente Øst-Finnmark sin spesielle situasjon i den sammenhengen og at det må utvikles et attraktivt samfunn her.

Statsministeren fikk meg seg refleksjoner og spørsmål fra rådets representanter:

Magnus Mæland, Ordfører i Sør-Varanger Kommune

- Tiltakssonen må bli en initiativsone som styrkes. Hvor opprustning i forsvar og sivil sektor må gå hand i hand.

Rolf Laupstad, Ordfører i Berlevåg Kommune

Ragnhild Vassvik, Ordfører i Gamvik Kommune

Berit Rannveig Nilsen, Ordfører Nesseby Kommune.

Det er positivt at Statsministeren møter på Øst-Finnmark rådet. Folketallet går ned i Øst-Finnmark, og har hatt negative tall over tid. Og sikkerhetspolitisk må det bo folk i Øst-Finnmark. Tiltak må gjøres for at folk skal bo her. I Finnmark har man satt i gang KOM prosjektet der Målsettinga er å få unge folk til å komme – flytte hit og bosette seg. Unge folk er opptatt av flytilbudet, og vi er glade for at max prisen på FOR-rutene er halvert, men rutetilbudet er redusert. Vi trenger billigere flypriser, men vi trenger også et godt flyrutetilbud. Hvis vi skal få folk til å komme og bli må vi kunne reise noenlunde rimelig med e gode rutetilbud. Sikkerhetspolitisk må det gjøres noe hvis det er meninga at folk skal bo her. Bosettinga i Finnmark er en viktig del av beredskapen. Vurderer regjeringa mer midler til kjøp av kapasitet til flyrutene ?

Ronald Wærnes, Varaordfører i Båtsfjord Kommune

Hermod Larsen , Varaordfører i Vardø Kommune

Helga Pedersen, Kommunestyrere representant fra Tana (AP)

Det er besluttet å legge ned Nordvest-Russlandsfondet som forvalter ca 200 mill kroner fra Kirkenes. At vi ikke skal investere i Russland er en selvsagt konsekvens av krigen i Ukraina. Men her i Øst-Finnmark er vi ikke enige i at pengene skal inn i Investinor sin generelle portefølje og forvaltes fra Trondheim. Øst-Finnmark skriker etter tilgang på kapital, og gode prosjekter her blir ikke realisert når det er mer lønnsomt å sette pengene inn på konto i banken.

Nordvest-Russlandsfondet er som sagt besluttet nedlagt, men det er ennå ikke gjennomført.

Her ligger ballen på straffemerket for de som ønsker vekst og aktivitet der hvor Norge møter Russland. Legg ned satsinga på Nordvest-Russland, men behold fondsmidlene og forvaltere lokalisert i denne regionen!

20 millioner av midlene bør overføres til Sápmi Invest, som er en investeringsfond som dekker de samiske kommunene i Finnmark. Her er det gryteklare prosjekter som raskt kan realiseres, som for eksempel nytt hotell i Tana

Ståle Olsen, Kommunestyre representant fra Båtsfjord (AP)

Takk for at man kommer til Øst-Finnmarkrådet for å lytte.

Det er spesielt store kontraster i landet vårt nå.

Fra i går, der statsministeren deltok i en av vår nasjons kulturelle vugger med åpningen av Rørosmartan i lune hyggelige omgivelser..

Til NATOs yttergrense med de tre stammers møte internt, og med Russland som nabo. Der radioen automatisk slår over på finsk og GPSene blir jammet fra Russland.

I tusen år har suverenitetshevdelse vært viktig hos oss, fra Festningen i Vardø til Amtmannsete i Vadsø, som begge fortsatt i sin nye form er viktig hos oss.

Til i dag hvor vi trenger Suverenitetshevdelse igjennom Nordområdesatsning ved:

- Nytt liv i AS Sydvaranger
- Helårlige arbeidsplasser innen fiske
- Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa som må brukes som omstillingsvirkemiddel i Øst-Finnmark hvor sanksjonene treffer oss mest
- Mer bearbeiding av fisk, framfor eksportering av arbeidsplasser.
- Oppfølging av bearbeidingsutvalgets rapport i en fiskeindustrimelding
- Reiselivssatsing med direkteruter til Kirkenes
- Ingen kutt i kortbaneflygningene på kysten

I Båtsfjord har vi omstillings og utviklingsprosjekter i massevis, denne optimismen trenger midler!

ØFR-Sak 08/24.

Uttalelser fra regionmøtet

Det ble laget en uttalelse knyttet til DPS i Tana. Uttalelsen er vedlagt.

ØFR – Sak 09/24

Eventuelt.

Det ble bestemt at neste rådsmøte blir i Berlevåg 6-7 Juni

Oppsummering og avslutning av møtet ved styreleder Wenche Pedersen

Møteslutt 12:00

Wenche Pedersen
Styreleder

Trond Haukanes
Daglig Leder